

KO NAM BRANI?

PITANJE iz naslova ovog uvodnika je retoričko koliko i svako „retoričko“ pitanje. To nam poručuje Zoran Gočević iz Srboleka, reflektujući na svoje desetogodišnje iskustvo u radničkoj solidarnosti, podstaknut diskusijama koje svakog petka organizuje Učitelj neznačila.

Franjo Glončak, ratni veteran iz Niša skreće nam pažnju na Nacrt zakona o spomen obeležjima, koji je na javnoj raspravi do 20. januara <http://www.mirrs.gov.rs/cir/aktuelno/item/1677-javni-poziv-za-javnu-raspisavu-o-nacrtu-zakona-o-spomen-obeležjima>. Veteranima i dalje niko neće braniti da podižu bespravne spomenike stradalnicima ratova u kojima Srbija „nije učestvovala“, ali će država obeležavati samo one ratove koje ona ceni kao „oslobodilačke“.

Miloš Vučelić rezimira rezultate štrajka advokata.
Učitelj neznačila i njegovi komiteti

Ko nam brani da razgovaramo jedni sa drugima?

ONI koji ne znaju ništa o radničkim borbama često prigovaraju radnicima da njihove borbe nisu dovoljno masovne, to jest da se radnici različitim preduzećima nisu povezali u svojim borbama i tako dobili na masovnosti. Kažu nam da nismo dovoljno složni i da ne umemo da razgovaramo jedni sa drugima, a niko ne govori o preprekama koje su postavljane pred radnike da međusobno komuniciraju. „Niko vam nije branio“, kažu danas. Više godišnja solidarnost i međusobna pomoć radnika Jugoremedije i Srboleka je nešto što se nekako uvek „podrazumeva“ zašto se desila i kako je opstala – bili smo dve kuće koje su imale istog „gazdu“, Jovicu Stefanoviću, pa nas je ujedno zajednički neprijatelj. Nije baš bilo tako, situacija je mnogo složenija i sa mnogo više izazova za radničku solidarnost nego što izgleda.

Jovica Stefanović je kupio akcije Jugoremedije 2002. godine, a radnici i mali akcionari su krenuli da se bune protiv njegove uprave decembra 2003. godine. U to vreme je Srbolek još uvek bio u vlasništvu države i malih akcionara, i mi u Srboleku tada nismo ni sanjali da će, krajem 2005. i početkom 2006. godine država i nama, na isti način kao i u Jugoremediji dovesti Stefanovića za „gazdu“. Dakle pre nego što je Jovica Stefanović poslao vlasnik Srboleka, kada su radnici Jugoremedije 2003. godine ušli u štrajk, mi u Srboleku smo odlučili da pomognemo njihovu borbu. Dobri odnosi između radnika i sindikata Jugoremedije i Srboleka su odavno postojali, pošto smo bili deo iste grane i blisko saradivali i razumeli se oko različitih pitanja u vezi sa farmaceutskom industrijom u Srbiji. Zato smo i doneli odluku da pomognemo borbu radnika i akcionara u Jugoremediji – da zaštitišmo radnike Jugoremedije i radnici Srboleka su bili ono što se o nama inače misli – objedinjeni „zajedničkim neprijateljem“. Sve ostalo je bila solidarna radnička politika koja je daleko prevazilazila

Sledećeg dana zvao me je Vlada Pecikoza, predsednik sindikata Jugoremedije, da pita zašto još uvek nismo prebacili pare. Rekao sam mu da ne znam, da je odluka doneta, i da ne znam u čemu je problem. Pitao sam predsednika sindikata što je bilo sa parama, a on mi kaže da Miroslav Ilić, tadašnji direktor Srboleka, nije dozvolio da se pare prebacuju sindikatu Jugoremedije. Pitam ga zašto, i kakve veze ima direktor sa sindikalnim novcem, a on sleže ramenima, izvlači se, i na kraju mi kaže da oni ne žele da narušavaju poslovnu saradnju sa Jovicom Stefanovićem. Ja sam ovaj problem izneo na gradski odbor sindikata, pa smo uspeši da ga rešimo tako što je sindikat Srboleka prebacio novac na račun centrale Saveza samostalnih sindikata, a centrala ga je onda prebacila Jugoremediji. Ubrzo potom mi smo u Srboleku smenili tog predsednika sindikata koji je popustio pod pritiskom direktora, i podršku štrajku u Jugoremediji je profunkcionisala. Pomagali smo ih i stranica iurišnici ne proglaše za samopromolanog (pamjet)njakovića izostavici razglasjanja o tamo nekim poslovnicima Vlade, zakonu o ministarstvima, Službenim glasnicima, članovima i stavovima, maskiraču se u laiku i pokušati da ilustrujem praksu i odnos onih u cijim rukama su i pograđa i nož prema građanima Srbije, njihovoj glasačkoj mašini.

Franjo Glončak ◉

za samoobrazovanje Riten izušivena pitanja

uciteljneznačila.org

Imenovati TO ratom

pojedinačne interese opstanka naših firmi.

Koliko god da smo mi radnici proteklih godina zapinjali da budemo složni, da pomažemo jedni drugima, „onaj gore“ koji odlučuje je uvek bio jači i nalazio je načine da utera strah i podele među radnike i da spreči solidarnost. Jer čim nisi na onoj liniji na kojoj „oni“ direktori, gazde i država želete da budeš, odmah ti uskraćuju mogućnost i da radiš i da saraduješ sa drugima. Radnici su uvek imali i svest da treba da saraduju i želju i volju za saradnjom, ali je njihove solidarnost razbijana i onemogućavana na različite načine o kojima se u Srbiji još uvek vrlo malo zna. U tom razbijanju solidarnosti ne biraju se sredstva – kupuju se i sindikalci, i radnici, ako ne mogu da se kupe onda im se preti, ako pretne ne uspeju dele im se otkazi... Mi iz Srboleka smo već godinama u različitim savezima sa drugim grupama, od međusobne podrške sa Jugoremedijom i Koordinacionog odbora radničkih protesta, i osetili smo na svojoj koži da uvek kad probaš da se udruži dolaziš u problem, zato što nemaju zaštitu od onoga koji po zakonu dužan da te zaštići od progona poslodavaca i gaza, a to je država. Tu i tamo smo susretali po nekog inspektoru rada koji se potriudio da nas zaštići od nezakonitih progona i otkaza, ali to su retki slučajevi, većinom ih nije bilo. Nismo imali come da se obratimo. Obraćanje sindikatu nije nikada mnogo vredelo, jer su njih kupovali na sve moguća načine. Povrh toga, svaki put kad bi smo krenuli da saradujemo sa radnicima iz drugih preduzeća, dočekale su nas podele koje su nam pravili u našoj firmi.

Koliko god da smo mi zapinjali da pravimo dogovore, sporazume, ugovore, protokole i šta god nismo pokušavali sa poslodavcima, nikada nismo uspevali da to izguramo do

kraja. Izborimo se za nešto, uspemo u pojedinačnoj borbi, ali u sprovođenju sporazuma se ispostavi da se tu samo ispoštuje forma; a u stvarnosti od sutra idemo istim putem, i opet sledećih dva, tri, šest, deset meseci, godinu dana kreće ista borba kao i pre. A pošto radnici nisu imali zaštitu od državne inspekcije, i pošto su sindikati takvi kakvi su, onda počinje osnivanje novih sindikata, misleći da će se tako zaštititi i od poslodavca i od onog sindikata koji je stao na stranu poslodavca; pa se onda od tog novog sindikata otepi još noviji sindikat, a to sve poslodavci i podstiču, jer se tako proizvode nove podele među radnicima. Tako su nastajali najveći rascpeti, ne dok traže borba, nego kad se zaključi neki sporazum i kад dođe pitanje kako da se sporazum izvrši. Onda podelejeni sindikati postave pitanje: „A koliki je tu moj deo?“ U takvom podelesenom kolektivu smo mi u Srboleku nastojali da se povežemo sa drugim radničkim borbama, pa naručene probleme nisu pravili samo poslodavci i država, nego naše kolege koje su prešle u UGS Nezavisnost i optuživali nas da pravimo „privatan strijek“.

Važno je da se radnici dogovaraju između sebe i da se zajednički bore, to mi radnici najbolje znamo. Ali da li oni koji nam prigovaraju da smo „razjedinjeni“ znaju koja je cena svakog pokušaja da se radnici povežu, koliko puta su radnici pokušali i uspeli da se zajednički bore i koje su posledice zbog toga trpeli i dalje trpe.

Zoran Gočević, bivši predsednik Samostalnog sindikata Srboleka, predsednik Udruženja akcionara i bivši radnik Srboleka ◉

Pučina je jedna stoka grdna...

AKO na momenat zabatalimo prilično rasprostranjena mišljenja učesnika ratova u Srbiji da je jedina svrha postojanja boračkih organizacija „borba za ratne dnevnice“ i eventualna ladvolina i čar za pojedince iz rukovodstava (naravno, na osnovu zasluga u ostvarivanju primarnog cilja – „dnevnicu“), možda je nekima palo na pamet da je ljudski i pošteno činiti napore da se ne zaborava saborskoj koji se nisu vratili iz ratova, njihovi najmiliji, oni koji su ostali bez delova tela i zdravlja, „kolateralne žrtve“, oni što više nisu „pod libelom“, oni što su pomrli ili će te tek da ih zadeset od trajno zračenih poklon milosrdnog i ostale žrtve dogadanja poslednje decenije XX veka na način vetrometriji. Takvima kojima je važno biti dostojanstven, human i solidaran sa žrtvama, eto, svega (skoro) šesnaest godina od završne terorističke pobune na Kosovu i Metohiji i NATO agresije na SR Jugoslaviju, pridružuje se i nadležno ministarstvo procedurama za donošenje nacrtu zakona o pravima boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i članova njihovih porodica i, od 31.01. do „čak“ 20.01.2015. godine, pokretanjem javne rasprave o nacrtu zakona o spomen obeležjima. Aferim sokolovi, svaka čast, sve povrhale...

Ne mislim ponovo da sećiram katastrofalne predluge, mnogo je teških reči palo i žuči prosuto na diskusijama u Beogradu, Novom Sadu, Nišu i Kragujevcu. Verujem da je opštenarodno odusevljenju milostivo bačenim biserima pred nezahvalni puk bilo izraženo i na drugim mestima i na druge načine. Stavšu pod lupu biser posebnog sijaja i veličine. Od nas duboko poštovani državni službenici zaboravili su da u zemlji kojom vedre i oblače postoje zakoni koji bi se čak i oni (s' vremena na vreme) trebali pridržavati. Da me dežurni botovi i stranica iurišnici ne proglaše za samoprolamanog (pamjet)njakovića izostavici razglasjanja o tamo nekim poslovnicima Vlade, zakonu o ministarstvima, Službenim glasnicima, članovima i stavovima, maskiraču se u laiku i pokušati da ilustrujem praksu i odnos onih u cijim rukama su i pograđa i nož prema građanima Srbije, njihovoj glasačkoj mašini.

O nacrtu zakona o spomen obeležjima tek će biti reči. Kao i kod prethodnog postoji metodologija za sastavljanje (još jedne) radne grupe, naravno bez imena. A da sve opet miriše da upravljači našim sudbinama misle o „pučini“ onako kako piše u naslovu ovog priloga su sami sadržaji predloga zakona i strukture iz kojih će se radna grupa sačiniti. Više je nego očigledno da se, kao i „nacrt zakona o pravima...“, i ovaj pravi prema ukusu i odnosima onih u cijim rukama su i pograđa i nož prema građanima Srbije, njihovoj glasačkoj mašini.

Franjo Glončak ◉

donator:

FONDACIJA ZA OTVORENO DRUŠTVO • OPEN SOCIETY FOUNDATION

partneri:

Savez za radničko društvo

Izdavač:
Učitelj neznačila i njegov komiteti
Urednik:
Ivan Zlatić
Dizajn i prelom:
Matija Medenica

SRPSKA ADVOKATURA

POSLEDNJA BRANA „POPLAVI“ NEUSTAVNOSTI PROPISA I VLADAVINE SILE

PROBLEM sa kojim se susrela srpska advokatura i srpsko društvo i to, što je većini civilizovanog sveta neshvatljivo, u 2014. godini, skoro petnaest godina nakon demokratskih promena u Srbiji i gotovo zacementirano prihvaćenog stava o potrebi vladavine prava i demokratskog ustrojstva država, smatramo da je već poznat svakom građaninu Srbije, ali sad, kada se rešenje, posle petomesecnih velikih žrtvi advokata, privodi kraj, želim da napravim kratak rezime.

Najime, u saradnji sa nevladnim sektorom, Vlada Srbije je, pre nekih desetak godina, krenula u sveobuhvatnu reformu pravosuda koja od samog svog početka daje samo loše rezultate, zbog kojih smo imali nekoliko višemesecnih zastoja u radu sudova, probleme sa izborom sudija, probleme sa teritorijalnim uređenjem sudova, povremene obustave rada od strane advokata i sljčava, a sve na štetu građana Srbije, poreskih obveznika koji plaćaju Vladi za njen rad.

Nažeći da opširno pišem o svim postupanjima prethodnih vlasta, koja su poznata građanima Srbije, i njihovim rezultatima u reformi pravosuda, istaći će samo neke činjenice, podsećanje radi, i to da su rezultati tih reformi pogubni u svakom smislu, da imamo nefunkcionalno pravosuđe, problematičan izbor sudija i tužilaca, njihovo nesistematsko i poprilično loše uslove za rad, lošu tehničku opremljenost, problematičnu teritorijalnu nadležnost i na kraju, ali ne i najmanje važno, višemilionsku štetu, u evrima, koju su građani Srbije isplatili sudijama koje nisu izabrane u DS-ovoj reformi, u parničnim postupcima protiv RS-a, a koji su takođe i vraćeni na rad.

Imajući u vidu sve što se dešavalо pre izbora sadašnje Vlade, a i slušajući poruke koje su upućivale današnji nosioci vlasti, verovatno je malo ljudi pomislio da će doći do najvećeg zastoja u radu pravosuda u istoriji Srbije, ali kao što kaže narodna poslovica „davo na spava“, dogodilo se nešto što je pricinilo neprocjenjivu štetu građanima Srbije. Nositoci apsolutne vlasti u Srbiji, po drugi put za Ministra pravde biraču gospodin Selaković, asistenta Pravnog fakulteta u Beogradu na predmetu istorije prava, i na taj način mu u rad poveravaju jedno od najznačajnijih ministarstava u vlasti.

Gospodin Selaković, u čije intelektualne kapacitete ne možemo sumnjati, koji je ipak, po meni, premlad čovek za obavljanje takve funkcije, preuzima na sebe uvođenje u pravni sistem RS javnih bežtežnika, u način koji se kosi sa elementarnom logikom prosečnog čoveka, a izaziva u najmanju ruku veliku zabrinutost kod ljudi koji su pravno obrazovani.

Iako će uvid u sve što se dešavalо pre izbora sadašnje Vlade, a i slušajući poruke koje su upućivale današnji nosioci vlasti, verovatno je malo ljudi pomislio da će doći do najvećeg zastoja u radu pravosuda u istoriji Srbije, ali kao što kaže narodna poslovica „davo na spava“, dogodilo se nešto što je pricinilo neprocjenjivu štetu građanima Srbije.

Danas, kada ovo pišem, stojimo na stanovništu da su prihvati gotovo svi zahtevi advokata, iako napominjem ne svi, da se ispostavilo da su advokati početka bili u pravu, da su se izborili za sebe i za građane, te da i nakon tog saznanja neće biti odgovornih za skandal u našem pravosuđu. Gospodin Selaković, u čije intelektualne kapacitete ne možemo sumnjati, koji je ipak, po meni, premlad čovek za obavljanje takve funkcije, preuzima na sebe uvođenje u pravni sistem RS javnih bežtežnika, u način koji se kosi sa elementarnom logikom prosečnog čoveka, a izaziva u najmanju ruku veliku zabrinutost kod ljudi koji su pravno obrazovani.

Iako dogovor koji je postignut, a koji bi trebalo da bude i sproven, po nama ne otklanja neustavnost određenih rešenja o potpunosti, smatramo da su advokati uspeli u jednom velikom delu da otklove neustavnost, da zaštite pravni porekad, građane i sebe, u delu koji je optimalan i dovoljan da dozvoli da se za preostali deo borimo kroz institucije sistema, kako našeg tako i međunarodnog.

U nadu da će ovaj protest, blokada pravosuđa i opoziv između vlasti i pravne komisije, odnosno kancelarije, određene poslove iz sudske nadležnosti, sa obrazloženjem da samo takvo bežtežstvo može biti ekonomski isplativo za lica koja će postati javni bežtežni, te se u sklopu toga uvođu i obavezno pretvaranje privatnih isprava u javne u vidu javnobežtežnog zapisu.

To prati usvajanje izmena zakona pravne noći i potpisivanje od strane Predsednika Republike, što uz već postojeći problemi povećanja poreza advokatima i do 300% dovodi do odluke Advokatske komore Srbije da obustavi rad advokata na teritoriji cele zemlje sa zahtevom da se izmeni neustavni zakoni, te da se advokaturi i građanima vrati pravo sastavljanja privatnih isprava u javne u vidu javnobežtežnog zapisu.

Da se izmeni neustavni zakoni, te da se advokaturi i građanima vrati pravo sastavljanja privatnih isprava u javne u vidu javnobežtežnog zapisu.

To prati usvajanje izmena zakona pravne noći i potpisivanje od str